

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 477/2025-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 1Nt/29/2024-24 zo 17. decembra 2024 a proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 2Tos/6/2025-47 z 27. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 3. júla 2025 bez zastúpenia advokátom domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 7 Všeobecnej deklarácie ľudských práv označenými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu a im predchádzajúcim postupom. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenia zrušil, vec vrátil okresnému a krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal mu primerané finančné zadost'učinenie 5 000 eur. Zároveň žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ predložil 22. novembra 2024 okresnému súdu návrh na povolenie obnovy konania vo svojej trestnej veci, v rámci ktorej bol na základe dohody o vine a treste právoplatným rozsudkom sp. zn. 5T/62/2010 z 29. júna 2010 uznaný vinným zo spáchania trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, 4 Trestného zákona. Za to mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov a 4 mesiacov, teda pod spodnou hranicou 5 rokov, keďže trestná sadzba pri spáchaní trestného činu bola vtedajším trestným zákonom stanovená

na 5 až 12 rokov. Svoj návrh odôvodnil tým, že s účinnosťou od 6. augusta 2024 sa zákonom č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „novela Trestného zákona“) zmenili výšky spôsobených škôd, v dôsledku čoho došlo aj k zmene trestnej sadzby. Tá je preňho podľa súčasnej právnej úpravy priaznivejšia, pretože Trestný zákon v jeho prípade stanoví trest odňatia slobody v trvaní 2 až 8 rokov. Uložený trest je podľa sťažovateľa neprimerane vysoký a považuje ho za v zrejmom nepomere s účelom trestu vzhľadom na to, že ku spáchaniu skutku došlo v roku 2006, k odsúdeniu v roku 2010 a napriek tomu ho ešte ani nezačal vykonávať.

3. Okresný súd návrh na povolenie obnovy konania zamietol s odôvodnením, že v sťažovateľovej veci nebola výška trestných sadzieb zmenená v dôsledku nesúladu právneho predpisu podľa čl. 125 ods. 3 ústavy, ale na základe činnosti zákonodarcu. Podmienky na obnovu konania v zmysle § 394 a nasl. Trestného poriadku neboli splnené, pretože ustanovenie Trestného zákona, na základe ktorého bol sťažovateľ právoplatne odsúdený, nestratil účinnosť a o novú skutočnosť tak nejde.

4. Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť, v ktorej opätovne uviedol argumentáciu v prospech povolenia obnovy konania v súvislosti s novelou Trestného zákona. Ďalej poukázal na prejudiciálne konanie vedené Súdnym dvorom Európskej únie (ďalej len „SD EÚ“) vo veci T. T., BAI Trans, s. r. o., proti Národnému inšpektorátu práce (C-544/23), v ktorom sa Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „NSS SR“) domáhal výkladu správnej aplikácie čl. 49 ods. 1 poslednej vety Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), podľa ktorej „ak po spáchaní trestného činu zákon ustanovuje miernejší trest, uloží sa tento trest“, a to v kontexte zániku „trestnosti“ (pôvodne protiprávneho konania definovaného v našom právnom poriadku) po nadobudnutí účinnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) ako jedného z prameňov práva EÚ. Teda, či je možné v čase rozhodovania o sťažnosti (v sťažnostnom konaní) proti zamietnutiu kasačnej žaloby voči už právoplatnému rozhodnutiu súdu o uložení administratívnej sankcie použiť aktuálnu právnu úpravu – práva Európskej únie, ktorá je pre páchatel'a priaznivejšia, keďže jeho pôvodné protiprávne konanie sa už v súčasnosti za protiprávne nepovažuje. Sťažovateľ uviedol, že generálny advokát v tejto veci navrhol, že na zmenu Trestného zákona sa má prihliadať v ktoromkoľvek štádiu trestného konania, a to aj v prípadoch, keď sa rozhoduje o mimoriadnych opravných prostriedkoch, ku ktorým návrh na obnovu konania patrí. Preto mal na to prihliadnúť aj okresný súd pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania. V tejto súvislosti sťažovateľ navrhol, aby krajský súd prerušil konanie o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu a obrátil sa na SD EÚ s prejudiciálnou otázkou, ktorou by požiadal o výklad čl. 49 charty pre účely objasnenia, či sa zásada *lex posterior mitius* má vykladať tak, že sa vzťahuje aj na trestné konanie v štádiu rozhodovania o povolení obnovy konania s prihliadnutím na okolnosti veci sťažovateľa, ktorý ani 14 rokov po uložení trestu tento ešte nezačal vykonávať. Sťažovateľ napokon tvrdil, že došlo k premlčaniu výkonu trestu na základe odsudzujúceho rozsudku, ktorého obnovy sa sťažovateľ domáha. Premlčacia doba v trvaní 5 rokov [§ 90 ods. 1 písm. d) Trestného zákona] mala uplynúť 29. júna 2025. Na to podľa sťažovateľa nemala vplyv ani skutočnosť, že v čase od právoplatného odsúdenia až do uplynutia premlčacej doby sa sťažovateľ nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody. Ustanovenie § 90 ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorého sa do premlčacej doby nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že je na odsúdenom vykonávaný trest odňatia slobody, nemožno automaticky vykladať tak, že ak je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody, premlčacia lehota neplynie, a to

ani za použitia jazykového výkladu. Navyše, sťažovateľ uviedol, že napriek tomu, že je vo výkone trestu, a teda plne v rukách štátu, trest mu nebol doteraz nariadený.

5. Krajský súd namietaným uznesením sťažnosť sťažovateľa zamietol. Stotožnil sa so záverom okresného súdu a doplnil, že z § 2 ods. 1 Trestného zákona vyplýva, že aplikácia prípadných novelizácií trestných kódexov v prospech stíhanej osoby je možná v časovom období od spáchania skutku do právoplatného rozhodnutia súdu o ňom. Vo vzťahu k ustanoveniu § 222 Trestného zákona za spáchanie trestného činu úverového podvodu nedošlo k strate ich účinnosti, ústavným súdom nebola vyslovená ich neústavnosť ani nedošlo k zániku trestnosti skutkov, za ktoré bol sťažovateľ právoplatne odsúdený. Legislatívna zmena trestných sadzieb nie je takou skutočnosťou ani takým dôkazom, s existenciou ktorých § 394 Trestného poriadku spája splnenie podmienok pre povolenie obnovy konania. Návrh na povolenie obnovy konania nemožno aplikovať na akúkoľvek situáciu zmeny právnej úpravy, ale práve a len na zmenu, ktorá musí spočívať v strate jej účinnosti a prípadne platnosti podľa čl. 125 ods. 3 ústavy na podklade derogačného nálezu ústavného súdu, a nie v dôsledku novelizácie Trestného zákona.

6. Krajský súd uviedol, že na prípad sťažovateľa nemožno automaticky vzťahnúť argumentáciu generálneho advokáta vo veci vedenej SD EÚ pod sp. zn. C-544/23. V čase rozhodovania NSS SR totiž pôvodne protiprávne konanie už nebolo protiprávnym konaním, pričom táto právna skutočnosť nenastala na podklade zákonodarnej činnosti Slovenskej republiky, ale priamom právnym aktom – nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) ako jedného z prameňov práva EÚ priamo uplatniteľného v členských štátoch.

7. Naproti tomu v sťažovateľovej veci nejde ani len o obdobný prípad, pretože trestný čin úverového podvodu je aj naďalej po novele Trestného zákona totožne definovaný, iba miernejšie upravuje trestné sadzby v spojení s novo upravenými výškami jednotlivých hraníc spôsobenej škody. Skutok, za ktorý bol sťažovateľ odsúdený, je naďalej trestným činom subsumovateľným pod skutkovú podstatu totožného trestného činu a jeho trestnosť nezanikla. Zákonodarca v rámci novely Trestného zákona nepristúpil k prelomeniu zásady zákazu retroaktivity.

8. Krajský súd nevyhovel návrhu sťažovateľa na prerušenie konania a predloženia prejudiciálnej otázky SD EÚ a uviedol, že v jeho veci nebolo vo vnútroštátnom konaní aplikované právo Európskej únie, ale právo prijaté národným parlamentom (zákonodarcom).

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Podstatnú časť obsiahlej ústavnej sťažnosti tvorí rekapitulácia a prepis podaní, ktoré sťažovateľ adresoval všeobecným súdom (návrh na povolenie obnovy konania, sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu), ako aj obsah samotných napadnutých uznesení. Sťažovateľ je presvedčený, že to, akým spôsobom a s akým odôvodnením bol zamietnutý jeho návrh na povolenie obnovy konania, spôsobilo porušenie označených základných práv a slobôd. Namietá, že súdy sa vôbec nezaoberali otázkou poškodzovania, znevýhodňovania a diskriminácie jeho osoby v súvislosti s novelou Trestného zákona, na základe ktorej došlo k zmierneniu trestov. Tvrdí, že je diskriminovaný v porovnaní s páchatelom podobného trestného činu úverového podvodu spáchaného v súčasnosti. Prijatím novely Trestného zákona štát zvýhodnil jednu skupinu obyvateľov voči druhej, pretože niektorým páchatelom ponechá „historické“ tresty uložené

pred novelizáciou, hoci tieto tresty ešte nevykonali alebo ani nezačali vykonávať. Ďalej namieta, že sa krajský súd nezaoberal otázkou premlčania výkonu trestu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom a uznesením okresného súdu:

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Právomoc ústavného súdu je teda subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07).

11. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ disponoval opravným prostriedkom (sťažnosťou), ktorý aj využil. Poskytnutie ochrany sťažovateľovi v danom prípade spadalo do právomoci inštančne nadriadeného súdu, teda krajského súdu ako súdu sťažnostného, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti tak ústavný súd nemá danú právomoc, a preto ju bolo potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom a uznesením krajského súdu:

12. Ústavný súd stabilne judikuje, že účelom obnovy trestného konania nie je revízia pôvodného konania, cieľom konania o povolení obnovy konania nie je prieskum zákonnosti postupu súdu v pôvodnom konaní (napr. III. ÚS 122/2021, III. ÚS 537/2022, IV. ÚS 474/2024). Konanie o povolenie obnovy konania sa obmedzuje len na zistenie, či vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. Všeobecný súd už nepreskúmava zákonnosť pôvodného rozhodnutia, ale iba to, či existujú nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie v otázke viny alebo trestu. Úloha ústavného súdu sa potom obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, respektíve keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania (napr. II. ÚS 675/2015, III. ÚS 537/2022, III. ÚS 299/2024).

13. Dôvodom, na ktorom sťažovateľ založil návrh na povolenie obnovy konania, bola zmena právnej úpravy, ktorá by pri súčasnom posudzovaní skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, bola pre neho s ohľadom na výšku spôsobenej škody priaznivejšia, v dôsledku čoho by mu bol uložený miernejší trest.

14. Z obsahu namietaného uznesenia okresného súdu, ako aj uznesenia krajského súdu vyplýva, že súdy sa touto otázkou podrobne zaoberali a ústavne akceptovateľným spôsobom sťažovateľovi vysvetlili, že Trestný poriadok nepovažuje legislatívnu zmenu za skutočnosť alebo dôkaz, ktorý

by odôvodňoval splnenie podmienok pre povolenie obnovy konania. Krajský súd správne poukázal na to, že vo vzťahu k ustanoveniam týkajúcich sa spáchania trestného činu sťažovateľom nedošlo novelizáciou Trestného zákona k strate ich účinnosti podľa čl. 125 ods. 3 ústavy voči rozsudku vydanému na základe aplikácie takého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia, ak tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný [§ 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku], prípadne k zániku trestnosti skutku. Návrh na povolenie obnovy konania nemožno aplikovať na akúkoľvek situáciu zmeny právnej úpravy, ale práve a len na zmenu, ktorá musí spočívať v strate jej účinnosti a prípadne platnosti podľa čl. 125 ods. 3 ústavy na podklade derogačného nálezu ústavného súdu, a nie v dôsledku novelizácie Trestného zákona. K tomu však v sťažovateľovej veci nedošlo.

15. Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona upravujúceho časovú pôsobnosť sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Trestný zákon pripúšťa použitie neskôr účinnej právnej úpravy, musí však byť splnená podmienka, že to je pre páchatel'a priaznivejšie, a zároveň možno aplikovať len takú priaznivejšiu právnu úpravu, ktorá bola účinná najneskôr v čase rozhodovania v trestnej veci.

16. Inak povedané, ak došlo k zmene právnej úpravy (akokoľvek pre odsúdeného priaznivejšej) po vydaní rozhodnutia vo veci, takáto právna úprava nemôže byť vo veci odsúdeného použitá. Uvedené však zároveň nie je ani dôvodom na obnovu konania, pretože podmienky obnovy konania sa netýkajú zmeny právneho stavu (teda zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu). Zmena Trestného zákona, na ktorú sa sťažovateľ v návrhu na obnovu konania odvolával a ktorou zároveň odôvodnil svoju ústavnú sťažnosť, nadobudla účinnosť až po rozhodnutí v trestnej veci sťažovateľ'a, a preto táto nemôže mať a nemá vplyv na výšku trestu odňatia slobody, ktorý bol sťažovateľ'ovi uložený.

17. Z uvedeného zároveň vyplýva, skutočnosť, že sťažovateľ nezačal vykonávať trest odňatia slobody, nemôže byť rozhodujúcou. Ústavný súd poznamenáva, že je potrebné odlišovať ukladanie trestu za spáchaný trestný čin, kde sa aplikujú už uvedené zásady uvedené (vrátane výnimky zo zákazu retroaktivity, kedy medzi spáchaním činu a vynesením odsudzujúceho rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony), od nariadenia výkonu trestu a jeho výkon, ktoré nasledujú po právoplatnom uložení trestu. Možno prisvedčiť názoru, že zákonodarca sa novelou Trestného zákona rozhodol zmierniť prísnosť niektorých trestných činov, čo však neznamená, že jeho úmyslom bolo prehodnotiť každý právoplatne uložený trest odňatia slobody, ktorý bol uložený podľa platných a účinných právnych predpisov do 6. augusta 2024. Jednoznačne to vyplýva z prechodného ustanovenia § 438k ods. 7 Trestného zákona, podľa ktorého trest, ktorý bol právoplatne uložený pred 15. marcom 2024 a ktorý nebol ešte celkom vykonaný, za čin, ktorý podľa tohto zákona v znení účinnom od 15. marca 2024 nie je trestným činom, sa vo zvyšnom rozsahu nevykoná. Sťažovateľ'ova argumentácia o dosiaľ nevykonanom treste však nie je na túto situáciu predpokladanú § 438k ods. 7 Trestného zákona aplikovateľ'ná, keďže skutok, za ktorý bol odsúdený, sa aj po novele Trestného zákona považuje za trestný čin úverového podvodu.

18. Nemožno teda súhlasiť s tým, že by všeobecné súdy postupovali v prípade sťažovateľ'a formalisticky a vychádzali zo striktného z jazykového výkladu ustanovení týkajúcich sa obnovy konania. Krajský súd sa riadne vysporiadal s námietkami sťažovateľ'a týkajúce sa novely Trestného

zákona a jej dopadom na jeho prípad vrátane argumentácie v súvislosti s prejudiciálnym konaním pred SD EÚ. Námietka sťažovateľa, že bol diskriminovaný a znevýhodnený oproti osobám, ktorým sa za rovnaký trestný čin uloží v súčasnosti miernejší trest, neobstojí, keďže všeobecné sudy v sťažovateľovej veci správne aplikovali platnú právnu úpravu.

19. Sťažovateľ ďalej v ústavnej sťažnosti stručne uviedol, že krajský súd sa nezaoberal ním tvrdeným premlčaním výkonu jeho trestu, s čím možno súhlasiť. Aj napriek tomu, že by bolo vhodné a pre sťažovateľa zaiste zrozumiteľnejšie, aby sa v napadnutom uznesení krajský súd vyjadril k prednesenej sťažnostnej námietke, uvedené nebolo v prerokúvanej veci spôsobilé vyvolať kasačnú intervenciu ústavného súdu.

20. Ústavný súd v tejto súvislosti preskúmal, či sťažovateľom tvrdené porušenie procesných práv by mohlo mať reálny dopad na jeho postavenie a ochranu jeho materiálnych základných práv a slobôd podľa ústavy a dohovoru, teda či odstránenie procesného nedostatku riadneho odôvodnenia by mohlo viesť k inému výsledku (m. m. I. ÚS 68/2022, I. ÚS 12/2022, I. ÚS 281/2023, I. ÚS 564/2023). Ústavný súd totiž posudzuje porušenie základného práva na súdnu ochranu tak, či výsledok namietaného právneho posúdenia nie je arbitrárny, a teda ústavne nekonformný a pre sťažovateľa z hľadiska ochrany jeho základných práv a slobôd neprijateľný (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06).

21. Sťažovateľ v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu uplatnil argumentáciu majúcu v podstate charakter námietky premlčania výkonu uloženého trestu. V tejto súvislosti ústavný súd opätovne poukazuje na to, že prostredníctvom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je možné napraviť tzv. skutkové omyly, teda omyly, ktoré sa týkajú skutkových okolností, zo spáchania ktorých bol obvinený uznaný za vinného. Ide teda o prípady, keď vyšli najavo nové dôkazy, prípadne ide o dôkazy súdu známe v pôvodnom konaní, avšak do úvahy prichádza ich zásadná zmena. Povinnosťou súdu v konaní o povolenie obnovy konania je to, aby porovnal dokazovanie vykonané v pôvodnom konaní so skutočnosťami či dôkazmi, ktoré sú navrhované v konaní o povolenie obnovy konania, a zisťoval, či výsledkom tohto porovnania môže byť vznik vyššieho stupňa pravdepodobnosti pre možnú zmenu napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k vine alebo trestu.

22. Z už uvedeného vyplýva, že námietku premlčania výkonu trestu a rovnako tak skutočnosť, že sťažovateľom tvrdené nenariadenie výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený návrhom na obnovu konania napadnutým rozsudkom, nie je možné zamieňať za dôvod obnovy konania a účinne uplatniť v konaní o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku. Ide o skutočnosti, ktoré neboli a ani objektívne nemohli byť príslušnému súdu v pôvodnom konaní známe (II. ÚS 297/2019).

23. Na skutočnosť, že uplynula premlčacia doba pre výkon trestu, v dôsledku čoho trest zaniká a nemožno ho vykonať, prihliadajú sudy z úradnej povinnosti bez toho, aby v tomto smere vydávali osobitné rozhodnutie, ale sú povinné prijať také opatrenia, aby k výkonu premlčaného trestu nedošlo. To však neznamená, že odsúdený nemá účinný prostriedok nápravy v prípade, keď sa domnieva, že došlo k premlčaniu výkonu jeho trestu. Hoci Trestný poriadok výslovne neupravuje konanie o námietke premlčania výkonu trestu (ako napríklad český Trestní řád v § 350m), sťažovateľ ju môže uplatniť pred súdom, ktorý je podľa § 406 a nasl. Trestného poriadku príslušný rozhodovať vo vykonávacom konaní. Ak na ňu súd v prípade jej dôvodnosti prihliadne, príkazom

rozhodne o prepustení odsúdeného z trestu odňatia slobody alebo ak trest nezačal ani vykonávať, súd prijme také opatrenia, aby na trest ani nenastúpil. Ide totiž o otázku súvisiacu s výkonom trestu, ktorá má ústavný rozmer, keďže výkon premlčaného trestu odňatia slobody by znamenal porušenie čl. 17 ods. 2 prvej vety ústavy. Ochrana základným právam a slobodám pritom majú poskytovať v prvom rade všeobecné súdy, ktoré sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 73/2017).

24. Na okraj ústavný súd konštatuje, že tvrdenie sťažovateľa o tom, že mu nikdy nebol nariadený trest výkonu odňatia slobody, nie je pravdivé. Ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že trest mu bol nariadený okresným súdom ešte 11. augusta 2010. Bolo to v dobe, kedy vykonával trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov uložený mu Krajským súdom v Žiline na základe rozsudku sp. zn. 3T/9/2000 zo 17. februára 2004, z ktorého bol uznesením Okresného súdu Trnava z 9. októbra 2015 podmienene prepustený na slobodu. Sťažovateľ sa v skúšobnej dobe stanovenej na 7 rokov neosvedčil, preto od 25. augusta 2023 vykonáva zvyšok tohto trestu, ktorý mu končí 28. februára 2026. Vzhľadom na túto skutočnosť bol sťažovateľovi okresným súdom 25. septembra 2023 nariadený výkon trestu odňatia slobody, ktorý má nastúpiť po vykonaní predošlého trestu so začiatkom od 28. februára 2026. Ak sa teda sťažovateľ domnieva, že mu bol výkon trestu, má dostatok času na to, aby túto skutočnosť namietal pred okresným súdom.

25. Sumarizujúc uvedené, pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom uvedených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

26. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tak tomu je aj v sťažovateľovom prípade, preto ústavný súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhoveli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu